

רשות ניירות ערך

טיוטה להערות הציבור

הערות ותגובות לתקבלנה עד ליום י"ג חשוון התשע"ד (17.10.2013).

אנשי קשר:

רו"ח ועו"ד עדי טל; רו"ח אילן ציוני 02-6513160 -

פקס: 02-6513160; טלפון 02-6556444

נבקש להפנות את תשומת לבכם לנוהל שפרסמה הרשות בעניין ייזום אסדרה
ראו - http://www.isa.gov.il/Download/IsaFile_7067.pdf בהתאם לנוהל
זה, ההערות המרכזית שיתקבלו מאת הציבור יובאו במסמך מרכז תוך ציון שמות
המגיבים מקרב הציבור. לבקשת הגוף המעיר ובכפוף לסעיף 7 לנוהל האמור,
הרשות רשאית להימנע מפרסום שמי או מפרסום הערה מסוימת

רשות ניירות ערך

מידע כספי נפרד ("סולו") - הצעה לתיקון הוראות הגילוי

רקע:

במסגרת פרויקט שיפור הדוחות בחן סגל הרשות את הצורך בביצוע שינויים והתאמות בדרישות הגילוי הקיימות ביחס לדוח התקופתי ולדוח הרבעוני. במסגרת זו, הציע סגל הרשות לגבש פרק נפרד ומקיף העוסק בהיבטי הנזילות והמימון של התאגיד. במסגרת זו, אף נעשתה בחינה מחודשת בנושא המידע הכספי הנפרד ("סולו") שעל תאגיד מדווח לכלול במסגרת דוחותיו העיתיים. ביוני 2011 פרסם סגל הרשות מסמך לדיון בעניין שינוי המתווה של דוח הסולו, ובמסגרתו הוצג מבנה דוח הסולו הקיים כיום, בהתאם להוראות תקנות 9ג (בדוח התקופתי) ו-38ד (בדוח הרבעוני) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים) התש"ל - 1970 (להלן "תקנות דוחות תקופתיים ומיידים"), נסקרו הוראות דין משווה, הוצגו הבעיות הקיימות במודל דוח הסולו הקיים וכן במודל דוח סולו הערוך בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 27 (להלן - "IAS 27") ונכללה המלצה לביטול הוראות תקנות 9ג ו-38ד לתקנות דוחות תקופתיים ומיידים והחלפתן בדרישה להכללת דוח סולו, ערוך לפי כללי IAS 27, אחת לשנה, במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים הנכללים בדוח התקופתי.

לאחר פרסום הנייר להערות הציבור, נתקיימו דיונים רבים עם גורמים שונים בשוק ההון, ובכללם נציגים של תאגידים מדווחים, אנליסטים, רואי חשבון, בנקים, רגולטורים וגורמים נוספים.

על רקע דיונים אלו, ערך בעת האחרונה סגל הרשות בחינה מחודשת של נושא דוח הסולו ומתן מידע כספי נפרד בתאגידים מדווחים. הבחינה המחודשת והמקיפה שנעשתה בנושא, נבעה, בין היתר, מהמתח הקיים בין החשיבות שבמתן מידע כספי נפרד, לבין העלויות הכרוכות בהכנתו והיתרונות והחסרונות השונים הקיימים בכל מודל דיווחי בהיבט שיקוף מצבו הנזילות של התאגיד.

מטרת מסמך זה הינה להציג את המתווה המעודכן המוצע בנושא גילוי אודות מידע כספי נפרד בתאגידים מדווחים. במסגרת המסמך יוצגו השיקולים העומדים בבסיס המתווה המוצע ועקרונותיו של המתווה המוצע. כנספח לנייר זה יוצגו רעיונות נוספים שהועלו על ידי סגל הרשות כחלק מהדיונים שנערכו בנושא.

השיקולים בבסיס המתווה המוצע:

בבסיס ההמלצה שתוצג במסמך זה מספר שיקולים ונימוקים כלהלן:

1. קיימת חשיבות במתן מידע כספי נפרד אודות התאגיד, אשר יאפשר הערכת מצבו הפיננסי ומצב נזילותו של התאגיד כישות עצמאית נפרדת. חשיבות זו מקבלת משנה תוקף במקרים בהם התאגיד הציע לציבור אגרות חוב ומשכך קיים לו חוב ציבורי.

2. קיימות בעיות עקרוניות ויישומיות רבות בהוראות תקנה 9ג. הניסיון שנצבר בשנים מאז חקיקתו של הסעיף מלמד כי על אף הניסיון לבנות מודל פשוט, המבוסס על הדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד, התוצאה הלכה למעשה הייתה של מודל החשוף לבעיות יישומיות רבות, שתשומת לב התאגידים המוקדשת להכנתו היא מצומצמת ביותר, ושהשימוש שנעשה בו על ידי המשתמשים בדוחות הכספיים הוא מועט, בפרט לאור העובדה כי קיימת לו בעיית מהימנות תפיסתית שמקורה בדרישה לשמור על הון ורווח "סולו" זהים לאלו הכלולים בדוח המאוחד.

3. על אף העובדה שדוח כספי נפרד הערוך לפי העקרונות הקבועים כיום ב- IAS 27 הינו דוח שנותן מענה למתן גילוי על מצבן הפיננסי והנזילותי של חברות תוך שהוא נשען על מסגרת כללים שנקבעה על ידי מוסד לתקינה חשבונאי מקובל, דבר אשר מצמצם את האפשרות להתפתחות פרקטיקות מקומיות לא ראויות, הרי שהכנת דוח זה כרוכה בעלויות לא מבוטלות והכנתו תחייב את התאגידים המדווחים לתחזק מערכת דיווח כספית עצמאית נוספת ולהשקיע תשומות בהפקת נתונים אשר הם אינם נדרשים להם לצורך הכנת הדוחות המאוחדים (כגון הצורך במדידת הלוואות וערבויות הדדיות, הפרדת נגזרים משובצים בהלוואות בין חברתיות ומדידת אופציות בין חברתיות). בנוסף, בעת הנוכחית, השתת חובת פרסום דוח סולו בהתאם להוראות IAS 27 נתפסת על ידי התאגידים המדווחים כרגולציה עודפת ובלתי מידתית.

בנוסף, כיום נמצא על סדר יומו של ה- IASB פרויקט לתיקון של IAS 27, במסגרתו בכוונת ה- IASB להוסיף מודל נוסף לטיפול בחברות מוחזקות במסגרת הדוחות הנפרדים. ה- IASB טרם גיבש את מלוא עקרונות המודל הנוסף שבכוונתו להוסיף לתקן, אלא ציין רק את עיקרון

הבסיס למודל זה - עריכה לפי שיטת השווי המאזני. בנוסף לאמור לעיל בדבר הנטל הכרוך בהכנת דוחות כספיים נפרדים מכוח הוראות IAS 27, סגל הרשות סבור כי אין זה נכון לאמץ את הוראות התקן טרם שהושלם הליך תיקונו והובהר המודל הסופי שכוונת ה- IASB להוסיף לתקן, ואף טרם הובהר כחלק מהליך תיקון זה האם בכוונת ה- IASB לבצע תיקונים נוספים לתקן בקשר עם כללי המדידה הקבועים בו כיום.

4. במדינות רבות ובשוקי הון מובילים ומפותחים רבים בעולם לא קיימת דרישה רוחבית לפרסום דוח סולו או מידע כספי סולו. במדינות אלו, ובראשן ארה"ב, נקודת המוצא הינה שככלל המידע הכספי הניתן במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים והגילויים הנלווים המפורטים בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה לדוחות הכספיים (ובכלל זה דוח הדירקטוריון) הינו דרך כלל מידע מספק על מנת להעריך את מצבו הפיננסי והנזילות של תאגיד. כך למשל, בארה"ב קיימת דרישה לפרסום דוח סולו רק במקרים מצומצמים, והלכה למעשה מרבית החברות הנסחרות בשוק ההון בארה"ב אינן מפרסמות מידע כאמור, גם במקרים בהם הנפיקו אגרות חוב הנסחרות ב-OTC.

5. התפתחות הרגולציה והתקינה החשבונאית בשנים האחרונות, יצרה תשתית גילוי רחבה, המספקת מידע מגוון ורחב אודות התאגיד, מערכות היחסים שלו עם חברות המוחזקות שלו, טיב פעילותו והסיכונים אליהם חשוף ומצבו הפיננסי. דרישות גילוי אלו שיפרו את היכולת לנתח את מצב נזילותו של תאגיד באמצעות בחינת דוחותיו הכספיים המאוחדים. בכלל זה, ניתן למנות את דרישות וכללי הגילוי הבאים:

5.1 גילויים בדבר מצבו הפיננסי של התאגיד, סיכונים פיננסיים ומערכת היחסים בין התאגיד לבין התאגידים המוחזקים על ידו הנדרשים בהתאם לתקני ה-IFRS ובכלל זה:

5.1.1 גילוי בדבר אי ודאויות מהותיות שקשורות לאירועים או למצבים שעשויים להטיל

ספק משמעותי על יכולת הישות להמשיך ולפעול כעסק חי בהתאם ל- IAS 1;

5.1.2 גילויים איכותיים וכמותיים בדבר סיכוני שוק, סיכוני נזילות וסיכוני אשראי

בהתאם להוראות IFRS 7. גילוי נוסף בנושא זה נדרש גם מכוח הוראות תקנות

דוחות תקופתיים ומיידים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם (התוספת

השנייה) – גלאי. יצוין כי נעשית כיום בחינה של היקף ותוכן הוראות הגילוי בדבר

חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם מכוח הוראות התוספת השנייה לתקנות דוחות

תקופתיים ומיידים, אשר בסיומה יגובש מודל עדכני לגילוי הנדרש מכוח התקנות

מעבר לגילויים הנדרשים מכוח IFRS 7;

5.1.3 גילויים איכותיים וכמותיים בדבר השקעות בחברות מוחזקות בהתאם להוראות

IFRS 12, הכוללים מידע בדבר מערכת היחסים בין החברה לבין החברות

המוחזקות שלה וכן מידע כספי אודות החברות המוחזקות;

5.1.4 גילויים איכותיים וכמותיים בדבר צדדים קשורים, בהתאם להוראות IAS 24. גילוי נוסף נדרש בהקשר זה גם מכוח הוראות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים) התשי"ע - 2010.

5.2 גילוי בדבר מצבת התחייבויות התאגיד, לפי פורמט דיווח מוגדר, הקבוע בתקנות דוחות תקופתיים ומיידים ומדווח כיום בטופס ייעודי (ת-126).

5.3 גילויים הנדרשים במסגרת תיאור עסקי התאגיד, בהתאם להוראות התוספת הראשונה לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת תשקיף - מבנה וצורה) התשכ"ט - 1969. בכלל זה, נדרשים תאגידיים לכלול במסגרת פרק תיאור עסקי התאגיד מידע כדלקמן:

5.3.1 מידע בדבר ההון החוזר של הקבוצה וניהולו, במסגרת תיאור עסקי התאגיד;

5.3.2 מידע בדבר היבטי מימון ואשראי במסגרת תיאור עסקי התאגיד;

5.3.3 מידע ודיון בדבר האיומים, החולשות וגורמי הסיכון של התאגיד.

5.4 גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, בהתאם לדרישות הקיימות כיום, בדבר מצבן הפיננסי ומצב נזילותו של התאגיד, בהתאם להוראות תקנה 10(ב)(1)(ב), (ד) ו-(ה). מוצע כי עד להשלמת המתווה העדכני של דוח ההנהלה, יבוצע תיקון נקודתי לתקנות בקשר עם ניתוח הנזילות, תוגבר האכיפה של יישום הוראות תקנות אלו, ובמידת הצורך, תפורסם הבהרה לציבור בעניין אופן היישום הנדרש של הוראות התקנה.

תשתית גילוי זו, המפורטת לעיל, מאפשרת לעמדת סגל הרשות, להסתפק בגילוי הנדרש מכוחה עת עסקיין בתאגידיים שלא הציעו לציבור תעודות התחייבות ולא קיים להם חוב ציבורי, ולדרוש מידע נוסף ייעודי, אשר הינו בעל ערך לצורך הערכת מצב הנזילות רק מתאגידיים אשר להם חוב ציבורי.

למען הסר ספק, חשוב לציין כי שינויים שונים בסביבה הדיווחית, בדרישות הקבועות בכללי החשבונאות, במצבו של המשק ובדרישות רגולטוריות עשויים להוביל בעתיד לבחינה ודיונים נוספים בנושא, שתוצאתם יכולה גם להיות שינוי מודל הגילוי המוצע בנייר זה בעניין נתונים סולו, לרבות דרישת דוח סולו במתווה זה או אחר.

לבסוף, יצוין כי כחלק מפרויקט שיפור הדוחות, מגובש כיום מתווה גילוי חדש במסגרת פרק המימון והנזילות ובמסגרת דוח ההנהלה, שנועד, בין היתר, לכל ניתוח של החברה בדבר מצב נזילותה ואופן התמודדותה עם בעיות נזילות. במסגרת זו, הוצעו הוראות גילוי נוספות הנוגעות למצבו הפיננסי והנזילות של התאגיד, ביניהן:

1. גילוי בדבר אופן שירות החוב בתקופת הדיווח. לגילוי זה היבטים איכותיים וכמותיים;
2. גילוי בדבר הסדרים חוץ מאזניים, ובכלל זה ניתוח חשיפות מהותיות שמקורן בהסדרים חוץ מאזניים, שיש להן או עשויות להיות להן השפעה בעתיד על מצבה הפיננסי של החברה, ביצועיה, נזילותה ועוד;
3. גילוי בדבר ההון החוזר של התאגיד ובמקרים בהם קיים גירעון בהון החוזר, גילוי בדבר מדיניות התאגיד ותכניותיו לצמצום הגירעון;
4. גילוי בדבר מגבלות על העברת משאבים מחברות בנות וכלולות לתאגיד;

5. ניתוח ודיון בשינויים המהותיים שחלו במצב הנזילות של התאגיד בתקופה השוטפת למול תקופות עבר, וגילוי בדבר עניינים, אירועים ואי וודאויות המשפיעים או עשויים להשפיע באופן מהותי על נזילות החברה;

יודגש, כי מעבר לאימוצו של מתווה הגילוי החדש ועיגונו המחייב בתקנות, תידרש באופן שוטף בחינה של אופן יישום ההוראות. ככלי עזר לביצוע בחינות אלו ובדיקת נאותות הגילוי תיבחן האכיפה המבוצעת על ידי ה- SEC בנושא זה, בהתייחס לדרישות הדין האמריקאי. יצוין כי המודל הישראלי המוצע שאב את דרישות הגילוי אודות נזילות הקבועות בדין האמריקאי, והוסיף עליהן דרישות נוספת.

כאמור לעיל, כחלק מתיקון הוראות הגילוי אודות מידע כספי נפרד, משולב תיקון נקודתי של הוראות הגילוי בעניין נזילות בדוח הדירקטוריון, על מנת לאפשר כניסתו לתוקף של מודל הגילוי המוצע בעניין מידע כספי נפרד אף קודם לכניסתו לתוקף של הוראות הגילוי החדשות האמורות להיכלל בפרק המימון והנזילות ובדוח ההנהלה. עם זאת, סגל הרשות פועל במקביל לקידום עיגונם בדין של פרק המימון והנזילות והוראות הגילוי המעודכנות בדוח ההנהלה.

6. המודל המוצע, כפי שיפורט להלן, משתלב בעקרונות היסוד המצויים בבסיס מפת הדרכים של הרשות, ובפרט יש בו כדי להוביל לחיסכון בעלויות לתאגידים המדווחים. תחת המודל המוצע, לא ידרשו התאגידים המדווחים להכין דוח מלא אשר יחויב גם בחוות דעת נפרדת של רואה החשבון המבקר, אלא ידרשו לכלול נתונים נבחרים בלבד. באופן זה, נחסכת העלות הכרוכה בהפקת חוות דעת ייעודית לדוח הסולו. בנוסף, בהתאם למודל המוצע לא כל התאגידים המדווחים ידרשו לפרסם מידע סולו מעבר למידע הנדרש ממילא מכוח כללי החשבונאות ומכוח הוראות הגילוי הקיימות בפרק תיאור עסקי התאגיד ובדוח הדירקטוריון, ודרישת ההון החוזר סולו תיוחד רק לתאגידים שלהם חוב ציבורי (דהיינו הציעו לציבור תעודות התחייבות), ודרישות תזרים המזומנים החזוי ומצבת נכסים והתחייבות סולו מתוך הדוח המאוחד תיוחד רק לתאגידים שלהם חוב ציבורי ומתקיימים בהם סימני האזהרה הקבועים בתקנה 10(ב)(14) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידים. מודל זה, מבקש למעשה להשית דרישות רגולטורית לא מתוך תפיסה המניחה שנדרשת אחידות בכללי הדיווח ובהוראות הדין ביחס לכל התאגידים המדווחים בהתעלם משיקולים רלוונטיים להבחנה בין סוגי תאגידים, כגון קיומו של חוב ציבורי וקיומם של סימני אזהרה, אלא מתוך תפיסה של התאמת הדרישה הרגולטורית רק לאותם תאגידים להם מאפיינים מסוימים בעטיים ראוי להשית עליהם חובת גילוי נוסף.

לבסוף, המודל המוצע דורש מידע ממוקד, שהינו בעל ערך למשתמשים בדוחות הכספיים (הן באמצעות מתן מידע רלוונטי לצורך ניתוח מצבו של התאגיד, והן באמצעות גיבוש מודל המציג את המידע באופן פשוט, בהיר ומובן), תוך ויתור על מידע עודף שאין בו כדי לתרום באופן משמעותי להבנת מצבו הפיננסי של התאגיד, דרישה שיש בה לפעול הן לטיוב הדוחות מבחינת איכות המידע הניתן והן לקיצור הדוחות מבחינת היקפם.

עקרונות המתווה המוצע:

המתווה המוצע למידע כספי נפרד מושתת על העקרונות הבאים:

א. ביטול הדרישה לדוח סולו מלא:

הוראות תקנות 99 ג ו- 38 ד לתקנות דוחות תקופתיים ומיידים תבוטלנה. התאגידים לא ידרשו להציג דוח סולו המלווה בחוות דעת רואה חשבון מבקר, אלא ידרשו, במקרים שיקבעו בתקנות, לפרסם מידע ממוקד בלבד.

ב. תיאור עסקי התאגיד בחברות החזקה:

חברה שהינה חברת החזקות, ואשר על מנת להבין את עסקיה, פעילותה ומצבה הפיננסי והנזילותי יש חשיבות מיוחדת בהבנת מבנה ההחזקות, הנכסים וההתחייבות של החברה עצמה כישות משפטית נפרדת ומערכת היחסים בין החברה לבין החברות המוחזקות על ידה, תידרש לכלול במסגרת פרק תיאור עסקי התאגיד, תיאור אשר יאפשר למשקיע להבין את אופי פעילותה כחברת החזקות. בכלל זה, יהיה על החברה לכלול תיאור בדבר האסטרטגיה העסקית שלה, האופן בו היא מנהלת את השקעותיה ומקצה משאבים בין הפעילויות השונות, ממשקיה ויחסיה עם החברות המוחזקות על ידה, הממשקים והסינרגיות בין השקעותיה השונות ואופן יצירת הערך לקבוצה, תיאור קצר של החברות המוחזקות על ידה ועסקיהן, וכל מידע הנדרש לצורך הבנת פעילות החברה כחברת השקעות. יודגש, כי אין מטרת מסמך זה להתוות את מודל תיאור עסקי התאגיד של חברת החזקות, אלא רק לחדד את החובה הקיימת על חברות שכאלו לתאר את פעילותן ועסקיהן באופן שהינו בעל משמעות וערך למשתמשי הדוחות הכספיים. גיבוש מודל גילוי ייעודי לחברות החזקה יעשה בנפרד.

ג. גילויים ייעודיים באשר למצב פיננסי ונזילותי בתאגידים שהציעו תעודות התחייבות לציבור:

כאמור לעיל, בשים לב לתשתית הגילוי הקיימת היום במסגרת מכלול דרישות הדין והתקינה, **מוצע כי דרישה של נתונים ייעודיים נוספים הנוגעים לתאגיד כישות נפרדת תיעשה רק ביחס לתאגידים מדווחים שהציעו לציבור תעודות התחייבות**, כאשר תכליתן של דרישות גילוי אלו הינה לספק מידע הנדרש לצורך הבנת מצבם הפיננסי והנזילותי של תאגידים אלו בשים לב לחוב שהנפיקו. דרישות הגילוי הנוספות אף יוצרות מדרג גילוי בין תאגידים שהציעו תעודות התחייבות לציבור ולא מתקיימים לגביהם סימני אזהרה, לבין תאגידים שהציעו תעודות התחייבות לציבור ומתקיימים לגביהם סימני אזהרה. במסגרת זו, מטרתם של נתוני ההון החוזר סולו לשמש כלי נוסף לבחינת הצורך במתן גילוי אודות מצבו הנזילותי של התאגיד כישות נפרדת, כפי שיפורט בהמשך.

דרישות הגילוי הייעודיות כוללות שלושה רכיבים:

1. תיאור מכלול העסקאות בין החברה לבין החברות המוחזקות על ידה - כמפורט בהרחבה בסעיף ד' להלן.
2. מידע בדבר הון חוזר - במקרים בהם תאגיד שהציע תעודות התחייבות לציבור אינו מציג גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי, ובעת הצורך מידע בדבר מצבו הנזילותי של התאגיד כישות נפרדת - כמפורט בהרחבה בסעיף ד' להלן.
3. גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי, בהתאם להוראות תקנה 10(ב)(14). השפעת השינוי במודל הדיווח עקב ביטול תקנות 99 ו-38 ד וקביעת מודל הדיווח אודות הון חוזר, על סימני האזהרה והגילוי הנדרש תפורט בהרחבה בסעיף ד' להלן.

ד. הרחבה - דרישות גילוי ייעודיות לתאגידים שהציעו תעודות התחייבות לציבור:

ד.1. גילויים לכלל התאגידים שהציעו תעודות התחייבות לציבור:

1. תיאור עסקאות בין חברתיות:

על מנת שניתן יהיה לנתח את מצבה הפיננסי של חברה כישות נפרדת, יש להבין את מערך ההסכמים בינה לבין חברות בנות שלה, אשר מאוחדות במסגרת דוחותיה הכספיים המאוחדים. במסגרת הדוחות המאוחדים נחשבות החברה האם והחברות הבנות שלה כקבוצה אחת, ועל כן כל העסקאות והיתרות שביניהן אינן מקבלות ביטוי. משכך, בכדי שניתן יהיה להבין את מערכת היחסים הבין חברתית, נדרש גילוי ייעודי מורחב, בעניין עסקאות בין חברתיות בין החברה לבין החברות המוחזקות שלה, מעבר להיקף הגילוי הנדרש מכוח IFRS 12, המפרט את התנאים העיקריים של העסקאות המהותיות בין החברות. בכלל זה, יתוארו מהות העסקאות, היקפן, תקופות ההתקשרות הכרוכות בהן, וכן כל פרט נוסף החשוב על מנת להבין עסקה מסוימת. תיאור זה יאפשר הבנה טובה יותר גם של נתוני ההון החוזר סולו, אשר במסגרתם ניתן ביטוי לעסקאות בין חברתיות כאילו נעשו בין צדדים שלישיים שאינם קשורים. יודגש כי לא כל העסקאות הבין חברתיות תקבלה ביטוי במסגרת ההון החוזר סולו, וזאת כתלות בסיווג רכיבי העסקה כחלק מההון החוזר או מחוצה לו (כנכסים או התחייבות לא שוטפים), או כעסקאות שאינן מקבלות ביטוי בדוח על המצב הכספי אלא רק בדוח על הרווח הכולל ובדוח תזרימי המזומנים).

תיאור העסקאות הבין חברתיות יעשה במסגרת הדוח התקופתי. במסגרת דוחות רבעוניים ייכלל גילוי בדבר עסקאות בין חברתיות רק ככל שחלו שינויים מהותיים בתחום זה במהלך הרבעון (כגון התקשרויות חדשות מהותיות, סיום התקשרויות קיימות מהותיות, שינוי תנאים מהותי של התקשרות קיימת וכו'). התיאור בדוח רבעוני יתייחס רק לשינוי שחל ביחס לגילוי שניתן בדוח התקופתי.

ד.2. גילויים לתאגידים שהציעו תעודות התחייבות לציבור ולא מציגים דוח תזרים מזומנים

חזוי - גילוי בדבר הון חוזר:

במקרים בהם תאגיד הציע תעודות התחייבות לציבור, והוא אינו מפרסם דוח תזרים מזומנים חזוי (מכיוון שלא מתקיימים בו סימני אזהרה כאמור בתקנה 10(ב)14) או שהתקיים סימן אזהרה חלקי (גירעון בהון חוזר או תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת בהתאם לדוחות המאוחדים, והדירקטוריון בחר שלא לכלול דוח תזרים מזומנים חזוי), ידרש התאגיד לכלול מידע בדבר ההון החוזר סולו שלו (נכסים שוטפים והתחייבויות שוטפות), כדלקמן:

מוצע, כאמור לעיל, כי חלף פרסום דוח סולו מלא בהתאם להוראות תקנות 9 ג ו-38 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידים או בהתאם להוראות IAS 27, ידרשו תאגידים מדווחים שהציעו תעודות התחייבות לציבור להציג את הנתונים של הנכסים השוטפים והתחייבויות השוטפות (להלן - "הון חוזר") סולו.

הגילוי אודות הון חוזר סולו מושתת על העקרונות הבאים:

1.1. נתוני ההון החוזר סולו ימדדו בהתאם לתקני ה-IFRS, כאשר החברה רשאית לעשות זאת על בסיס "סולו מורחב", הכולל **איחוד חברות מטה** (כהגדרתן להלן). דהיינו, במקרים בהם ההון החוזר יוצג על בסיס "סולו מורחב" הוא יכלול הן את הפריטים המיוחסים לחברת האם והן את אלו המיוחסים לחברות המטה, כאשר לצורך החישובים יחשבו הנכסים וההתחייבויות של חברות המטה כשל החברה האם, וכל הנתונים בהון החוזר ימדדו בהתאם לכללי IAS 27. דרישה זו נבנתה מתוך שיקולים של עלות ותועלת ומתן גיבוי מודל שמחד יאפשר הבנת המצב הפיננסי והנזילותי, ומאידך לא יחייב מדידה של פריטים שמדידתם אינה הכרחית על מנת לנתח את המצב הפיננסי והנזילותי של התאגיד. בהתאם לגישה זו, נתוני ההון החוזר סולו יכללו וישקפו את כלל העסקאות הבין חברתיות, אך לא יכללו את כל אותן עסקאות שבוצעו בין החברה האם לבין חברות המטה שלא ידרשו במדידה (ובכלל זה הלוואות, ערבויות, אופציות, דמי ניהול ועוד).

1.2. חברת מטה -

חברת מטה הינה ישות שמתקיימים לגביה כל התנאים הבאים במצטבר:

- (1) הינה בבעלות מלאה של החברה האם (זכויות בהון ובהצבעה). על אף האמור, ישויות שלגביהן קיימות זכויות שאינן מקנות שליטה (מיעוט), ומכוח הסכמי הצבעה או המחאת זכויות או הסכמים חוזיים הכוח למעשה נתון בידי החברה האם, עשויות להיחשב כחברות מטה, ובלבד שמתקיימים שאר התנאים המצויינים להלן;
- (2) אין לה חוב ציבורי (לרבות חוב כלפי גופים מוסדיים בנשר) או חוב אחר שיוצר לה מגבלה אפקטיבית להעברת משאבים לחברה האם (מגבלות כאמור יכולות להיות למשל אמות מידה או סדרי נשיה);
- (3) אין לה מגבלה אפקטיבית המונעת או המקשה על העברת משאבים (בין באמצעות דמי ניהול, החזרי הלוואות, דיבידנדים) מכוח נסיבות שונות ובכלל זה

מגבלות חוזיות, מגבלות חוקיות, מגבלות רגולטוריות, מגבלות עסקיות, מגבלות מס, מגבלות הנוגעות למקום ההתאגדות וכו'; בחינה זו תיעשה בהתאם לעקרונות המשמשים בבחינה לצורך יישום הוראות IFRS 12;

(4) חברת צינור תחשב חברת מטה.

תאגיד אשר בחר להציג הון חוזר על בסיס "סולו מורחב" יציין את חברות המטה שאוחדו לצורך הצגת ההון החוזר המורחב, ואת אמות המידה ששימשו אותו לקביעה כי מדובר בחברת מטה.

1.3. נתוני ההון החוזר סולו יוצגו במסגרת פרק המימון והנזילות של התאגיד. סגל הרשות סבור כי ריכוז ומיקוד המידע על מצב הנזילות בפרק אחד יאפשר להגביר את השימושיות של הדוחות בכל הקשור לבחינת היבטי הנזילות.

1.4. נתוני ההון החוזר סולו לא ילוו בחוות דעת ייעודית של רואה החשבון המבקר (אלא יבחנו על ידו ככל מידע נלווה אחר הנבחן על ידי רואה החשבון המבקר בעת ביצוע הליך הסקירה או הביקורת).

1.5. נתוני ההון החוזר סולו יפורסמו מידי רבעון.

1.6. נתוני ההון החוזר סולו יפולחו לסעיפי משנה לכל הפחות בהתאם לסעיפי הפילוח בדוח על המצב הכספי המאוחד (כגון, מזומנים ושווי מזומנים, השקעות בניירות ערך, מלאי, לקוחות, ספקים, אשראי בנקאי, אגרות חוב וכו').

1.7. במקרים בהם קיים גירעון בהון החוזר סולו של התאגיד, יידרש התאגיד לכלול ניתוח וגילויים איכותיים למצב נזילותו כישות נפרדת והתמודדות התאגיד עם בעיית הנזילות. במסגרת זו על התאגיד לכלול התייחסות לכל המגמות, הדרישות, המחויבויות, המאורעות או אי הוודאויות הידועות שתוצאתן או שסביר כי תוצאתן תשפיע (תפחית או תגדיל) באופן מהותי על נזילות החברה. במקרה של מחסור מהותי בנזילות, יש לציין את דרך הפעולה שהחברה נקטה או מתעתדת לנקוט על מנת להתמודד עם מחזור זה. בנוסף, על התאגיד לתאר במסגרת זו, בנפרד, מקורות פנימיים וחיצוניים של נזילות, ולדון בקצרה בכל מקור מהותי של נזילות שאינו בשימוש.

1.8. פטור במקרה של חוסר מהותיות תוספת המידע:

כאמור, מטרת הגילוי הייעודי לתאגידים שהציעו אגרות חוב לציבור הינה לאפשר למשקיע להעריך את סיכון הנזילות של התאגיד. מוצע, כי במקרים בהם לא מתקיימים סימני האזהרה הקבועים כיום בתקנה 10(ב)(14) כשהם נבחנים על בסיס הדוחות המאוחדים של התאגיד ולא מתקיים סימן האזהרה הנוסף אותו מוצע להוסיף בדבר של הפרת תנאים של התחייבות מהותית, כמפורט בסעיף ד.3. להלן, הרי שאם **תוספת המידע שתיתן למשקיע באמצעות הגילויים הנוספים ביחס למידע שנכלל בדוחות**

הכספיים המאוחדים של החברה, בפרק תיאור עסקיה ובדוח הדירקטוריון שלה אינה מהותית, לא יידרש תאגיד לכלול את הגילויים הייעודיים הנוספים.

מוצע, כי אמות המידה להגדרת חוסר מהותיות יגובשו באופן שוטף על ידי סגל הרשות, ויושמו במקרים הרלוונטיים. בכלל זה, יבחנו המקרים הבאים כמקרים אפשריים בהם לא יידרש המידע הנוסף סולו בדבר הון חוזר בשל חוסר מהותיות התוספת שבו על המידע שממילא ניתן על ידי התאגיד המדווח:

(א) הפעילות המבוצעת על ידי חברות בנות של התאגיד אינה מהותית ביחס לכלל פעילות הקבוצה. יצוין כי כיום מופעלת אמת מידה של זניחות תוספת המידע, דהיינו אי פרסום דוח סולו בהתאם להוראות תקנות ג 9 ו- 38 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, במקרים בהם הפעילות המבוצעת על ידי חברות בנות של התאגיד זניחה ביחס לכלל פעילות הקבוצה.

(ב) הפעילות המבוצעת על ידי התאגיד עצמו אינה מהותית ביחס לכלל פעילות הקבוצה. יצוין כי כיום מופעלת אמת מידה של זניחות תוספת המידע, דהיינו אי פרסום דוח סולו בהתאם להוראות תקנות ג 9 ו- 38 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, במקרים בהם הפעילות המבוצעת על ידי התאגיד זניחה ביחס לכלל פעילות הקבוצה.

(ג) יתרת החוב שנתר לתאגיד בגין תעודות התחייבות שהנפיק לציבור למועד הדוחות הכספיים אינה מהותית, היא עתידה להיפרע תוך 12 חודשים ולא קיים חשש שלתאגיד אין מקורות לפרוע סכום זה.

(ד) בדוח רבעוני לא יידרש גילוי בדבר הון חוזר סולו ככל שלא חל בו (על מרכיביו) שינוי מהותי ביחס להון החוזר סולו שניתן בתקופת הדיווח שקדמה לו (דוח שנתי או דוח רבעון קודם). יודגש כי גילוי בדבר הון חוזר סולו יידרש בכל מקרה לפחות אחת לשנה, במסגרת הדוח התקופתי (ובמקרה של הנפקה לראשונה במסגרת התשקיף). במקרה בו לא חל שינוי מהותי כאמור בדוח רבעוני ביחס לתקופת הדיווח שקדמה לו, יציין התאגיד עובדה זו, ויפנה לדוח הרבעוני או התקופתי לתקופה שקדמה במסגרתו הובאו נתוני ההון החוזר.

ד.3. גילויים לתאגידים שהציעו תעודות התחייבות לציבור ומתקיימים בהם סימני אזהרה -

דוח תזרים מזומנים חזוי:

כיום, נדרשים תאגידים מדווחים שהציעו תעודות התחייבות לציבור לכלול דוח תזרים מזומנים חזוי לשנתיים, בהתאם להוראות תקנה 10(ב)(14) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, וזאת בהתקיים אחד מסימני האזהרה הבאים:

1. גירעון בהון העצמי;
2. חוות דעת או דוח סקירה של רואה החשבון המבקר הכוללים הפניית תשומת לב המתייחסת למצבו הפיננסי של התאגיד;
3. גירעון בהון החוזר או גירעון בהון החוזר לתקופה של 12 חודשים, בצירוף תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת;

4. גירעון בהון החוזר או גירעון בהון החוזר לתקופה של 12 חודשים, או תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת, ודירקטוריון החברה לא קבע שאין בכך כדי להצביע על בעיית נזילות בתאגיד;

5. חוות דעת או דוח סקירה של רואה החשבון המבקר הכוללים הערת "עסק חיי".

בהתאם להוראות תקנה 10(ב)(14), הבחינה כיום נעשית הן בהתייחס לדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד והן בהתייחס לדוחות סולו שלו בהתאם לתקנות 99 ו-38 ד לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים.

על רקע השינוי המוצע בנייר זה לעניין המידע סולו שעל תאגידים לכלול, ובפרט ביטול הדרישה לדוח סולו מלא, והחלפתו בדרישת נתוני מידע ספציפיים, נדרש שינוי של סימני האזהרה, והכל כמפורט להלן:

1. בחינת סימני האזהרה המפורטים לעיל תיעשה על בסיס הדוחות הכספיים המאוחדים בלבד.

2. חלף "אובדן" סימן האזהרה בדמות תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת סולו, יתווסף סימן אזהרה כדלקמן:

אי עמידה בהתחייבויות מהותיות (כגון הפרת אמות מידה פיננסיות, הפרת מגבלות הנוגעות לפעילות התאגיד, למבנה התאגיד, אי תשלום קרן ו/או ריבית וכו'), אשר מקימה עילה לפירעון מוקדם של ההתחייבות, ולא תוקנה עד למועד אישור הדוחות הכספיים.

עדי טל
אילן ציוני

תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) (תיקון מס') (התשע"ג-2013)

בתוקף סמכותי לפי סעיף 36 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968,¹ לפי הצעת הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל – 1970 (להלן – "התקנות העיקריות"), תקנה 9 – בטלה.

2. אחרי תקנה 9 לתקנות העיקריות יבוא:

"מידע כספי נפרד 9ה. הציע התאגיד תעודות התחייבות לציבור, יובאו פרטים אלה:

(א) יתוארו כלל ההתקשרויות, המגבלות, הזכויות והחייבים המהותיים בין התאגיד לבין התאגידים המוחזקים על ידו, לרבות כל מגבלה על יכולתו לקבל נכסים או מקורות מתאגידים מוחזקים, להעביר או להשתמש בנכסים שלו או לסלק את התחייבויותיו; "נכסים או מקורות" – לרבות דמי ניהול, החזר הלוואות ודיבידנדים.

(ב) יפורטו הנכסים וההתחייבויות השוטפים של התאגיד, כישות נפרדת, כמפורט להלן:

(1) הנכסים וההתחייבויות השוטפים יובאו כשהם ערוכים בהתאם להוראות כללי החשבונאות המקובלים ביחס לדוחות כספיים נפרדים;

(2) הנכסים וההתחייבויות השוטפים יפורטו לכל הפחות בהתאם לסעיפי הנכסים וההתחייבויות השוטפים בדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד.

¹ ח"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשע"ב, עמ' 191.

(3) התאגיד רשאי להציג את הנכסים והתחייבויות השוטפים שלו כישות נפרדת בצירוף עם הנכסים והתחייבויות השוטפים של חברות מטה שלו, כאילו היו ביחד ישות נפרדת (להלן – "מידע כספי נפרד מורחב"). לעניין זה, "חברת מטה" – חברה שמתקיימים בה כל אלה:

(א) החברה בבעלות מלאה של התאגיד או שקיימות לגביה זכויות שאינן מקנות שליטה שאינן יוצרות מגבלה אפקטיבית כלשהי על התאגיד בקשר עם החברה המוחזקת.

(ב) החברה לא הציעה תעודות התחייבות לציבור ולא קיים לה חוב אחר המטיל עליה אפקטיבית מגבלה משמעותית בהעברת נכסים או מקורות כלשהם לתאגיד, למעט חברה שהציעה תעודות התחייבות שתמורתן נועדה להיות מופקדת במלואה בתאגיד ואשר התאגיד ערב לפירעון.

(ג) לחברה לא קיימת מגבלה המונעת או מגבילה משמעותית את יכולתה להעביר נכסים או מקורות כלשהם לתאגיד.

לעניין זה – "מגבלה" – לרבות מגבלות חוזיות, מגבלות תקנוניות, מגבלות חוקיות, מגבלות רגולטוריות, מגבלות עסקיות, מגבלות מס וכו'.

(4) הציג התאגיד מידע כספי נפרד מורחב, תצוין עובדה זו, ויפורטו חברות המטה שנתונין נכללו במידע הכספי הנפרד והבסיס להכללתן כחברות מטה.

(ג) הוראות תקנת משנה (ב) לא יחולו על תאגיד המצרף גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי, בהתאם להוראות תקנה 10(ב)(14)."

תיקון תקנה 10 3. בתקנה 10(ב) לתקנות העיקריות:

(ג) בפסקה (1)(ד), בסופה יבוא - "ואת מכלול הפעולות שנקט או שבכוונתו לנקוט על מנת להתמודד עם גירעון זה";

(ב) לאחר פסקה (1)(ד) יבוא -

"(1ד) עלו ההתחייבויות השוטפות של התאגיד שהוצגו לפי תקנה 9 על הנכסים השוטפים של התאגיד שהוצגו לפי תקנה זו, או שעלו ההתחייבויות השוטפות של התאגיד שהוצגו לפי תקנה 9 לתקופה של 12 חודשים על הנכסים השוטפים של התאגיד שהוצגו לפי תקנה זו לתקופה של 12 חודשים, יינתן הגילוי לפי פסקת משנה (ד) גם ביחס לתאגיד כישות נפרדת";

(ג) בפסקה (13)(א), במקום המשפט שתחילתו במילים "לעניין זה" וסיומו במילים "הנתונים האמורים" יבוא - "לעניין זה - סדרת תעודות התחייבות תיחשב מהותית אם היא מהווה לפחות חמישה אחוזים מההון העצמי של התאגיד";

(ד) בפסקה (14)(א) -

(1) המילים "הן ביחס לדוחות הכספיים הנפרדים של התאגיד כמשמעותם בתקנה 9 (בתקנה זו - הדוחות הנפרדים) והן" - ימחקו;

(2) בהגדרה "גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי, במקום הסיפא שתחילתה במילים "והכל בהתבסס" יבוא "כישות נפרדת".

(3) בהגדרה "סימני אזהרה", בסופה יבוא:

"(6) אי עמידה בהתחייבויות מהותיות המקימה עילה

לפירעון מוקדם של ההתחייבות, ואשר טרם תוקנה למועד

אישור הדוחות הכספיים."

תיקון תקנה 11 4. בתקנה 11(1) לתקנות העיקריות, המילים "ערכם בדוח הכספי הנפרד של התאגיד כמשמעותו בתקנה 9 לתאריך הדוח על המצב הכספי" - ימחקו;

ביטול תקנה 38 5. בתקנות העיקריות, תקנות 38 - בטלה;

הוספת תקנה 38 6. "מידע כספי נפרד 38 בדוח הביניים יובאו פרטים אלה:

(א) יתוארו שינויים מהותיים שחלו ממועד הדוח

התקופתי או הדוח הרבעוני האחרון, המאוחר

מביניהם, בכל עניין שיש לתארו בהתאם להוראות

תקנה 9(א).

(ב) יפורטו הנכסים וההתחייבויות השוטפים של התאגיד, כישות נפרדת, בהתאם להוראות תקנה 9(ב), למעט אם לא חלו שינויים מהותיים בנתונים אלה ביחס לנתונים בדבר הנכסים וההתחייבויות השוטפים של התאגיד כישות נפרדת, שנכללו בדוח התקופתי או הדוח הרבעוני האחרון, המאוחר מביניהם.

תיקון התוספת הראשונה
7. בתוספת הראשונה לתקנות העיקריות, בסעיף (4), אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) יתוארו מגמות ידועות, דרישות, מחויבויות (לרבות הסדרים חוץ מאזניים), מגבלות, אירועים או אי וודאויות אשר ישפיעו או שעשויים להשפיע באופן מהותי על נזילות התאגיד; בכלל זה, יתייחס התאגיד גם להשלכות של מגבלות בקבלת נכסים ומקורות מחברות מוחזקות על מצב נזילותו; נוצרה בעיית נזילות, יפורטו הפעולות שנקט התאגיד או שבכוונתו לנקוט על מנת לפתור בעיה זו. כמו כן יפורטו בנפרד מקורות המימון הפנימיים והחיצוניים של התאגיד, ויתואר בקצרה כל מקור מהותי של נכסים נזילים שאינו מנוצל במלואו; לעניין זה, "מגבלה" ו"נכסים או מקורות" – כהגדרתם בתקנה 9ה."

תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטות תשקיף – מבנה וצורה) (תיקון מס'), התשע"ג-

2013

בתוקף סמכותי לפי סעיף 16 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968,² לפי הצעת הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. הוספת תקנה 2א60 בתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטות תשקיף – מבנה וצורה) התשכ"ט - 1969 (להלן – "התקנות העיקריות", אחרי תקנה 1א60 יבוא:

"מידע כספי נפרד 2א60 הוראות תקנות 9ה ו-38 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, לעניין מידע כספי נפרד, יחולו ביחס לתקנות אלה בשינויים המחויבים."

2. אחרי תקנה 60 לתקנות העיקריות יבוא:

ד "מידע כספי נפרד 60 הוראות תקנות 9ה ו-38 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, לעניין מידע כספי נפרד, יחולו ביחס לתקנות אלה בשינויים המחויבים."

3. בתוספת הראשונה לתקנות העיקריות, בסעיף 24, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא - תיקון התוספת הראשונה

"(ב) יפורטו ימי המלאי, התקופה וההיקף הממוצע בתקופת הדיווח של האשראי מספקים והתקופה וההיקף הממוצע בתקופות הדיווח של האשראי מלקוחות. ככל שקיים פער מהותי בין התקופה והתקופה וההיקף הממוצע של האשראי מספקים לזה מלקוחות, יובאו הסברים לפערים. ניתן לערוך את חישובי האשראי מספקים ומלקוחות על בסיס נתונים חודשיים;"

² ח"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשע"ב, עמ' 191.